

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Pfv.III.20.193/2022/6.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:

Dr. Irinkov D. Mihály ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:

Dr. Neparáczki Nándor kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.730/2021/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 2.P.21.986/2017/126.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 741.950 (hétszáznegyvenegyezer-kilencszázötven) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a tulajdonában álló vontatóból és pótkocsiból álló bolgár honosságú járműszerelvénnel egy görög gazdasági társaság megbízásából hulladékszállítmányt vitt Magyarországon keresztül Németországba. Az alperes jogelődje a 2013. október 21. napján

meghozott végzésével elrendelte a tehergépjármű, a vontatmány, a rakomány, a szállítmányt kísérő dokumentumok, a gépjármű forgalmi engedélyének és indítókulcsainak mint tárgyi bizonyítási eszközöknek a lefoglalását. A végzés indokolása szerint a lefoglalás célja annak teljes körű tisztázása volt, hogy a rakomány megfelel-e a nemzetközi szállítás jogszabályi követelményeinek. Az alperes a lefoglalás jogszabályi alapjaként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50/A. § (1) bekezdését és a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 85. § (1) bekezdését jelölte meg. A felperes bejelentést tett a Fővárosi Főügyészségen. A Fővárosi Főügyészség felhívást intézett az alperesi jogelőd felettes szervéhez, a Földművelésügyi Minisztériumhoz, és indítványozta az alperes végzésének megsemmisítését. A Földművelésügyi Minisztérium 2014. december 22. napján meghozott határozatával a lefoglalást elrendelő határozatot megsemmisítette. Az alperes 2014. december 10-én megszüntette a lefoglalást.

[2] A felperes 2013. október 31-én a lefoglalt gépjármű helyettesítésére alkalmas másik gépjárművet vett lízingbe, amelynek teljes díja 41.574,6 euró.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes eredetileg 2015. június 4. napján előterjesztett, majd leszállított keresetében 41.573,6 euró forintellenértéke, ennek 2014. május 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követelését arra alapította, hogy az alperes jogelődje jogellenesen foglalta le a járműszerelvényét, ezzel kárt okozott azáltal, hogy a lefoglalás tartama alatt a járműszerelvényvel nem tudott bevételt elérni, ezért vagyoni előnytől esett el. Álláspontja szerint az alperes kirívóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási hibát vétett, mert a lefoglalás törvényi feltételei nem álltak fenn. Kifogásolta, hogy az alperes a lefoglalást elrendelő végzésében nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, és a végzést annak kézbesítése előtt nem fordította le a felperes anyanyelvére. 2021. június 17-én a kereset ténybeli alapjává azt az állítást tette, hogy a lízingszerződést az alperes jogelődje által elvont gépjármű pótlása végett kötötte.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezésében nem vitatta, hogy a lefoglalás elrendelése jogellenes volt, hivatkozott azonban arra, hogy nem vétett kirívóan súlyos jogértelmezési vagy jogalkalmazási hibát, ezért a kártérítési felelőssége nem állapítható meg. Felróhatóság nem terheli. Okfejtése szerint az adott helyzetben általában elvárható módon járt el annak érdekében, hogy az alkalmazott hatósági intézkedés a jogszabályok megtartásával, szakyszerűen történjen meg. Előadta, hogy nem volt lehetősége a szállítmány és a szállítójármű egymástól elválasztására. Vitatta, hogy okozati összefüggés állna fenn a járműszerelvény lefoglalása és a keresetlevélben állított kár bekövetkezése között. Kifejtette, hogy megfelelően eleget tett az indokolási kötelezettségének, az eljárás megindításáról szóló értesítés lefordítására pedig nem volt köteles, mert nem a felperes volt az eljárás kötelezettje. Érvelése szerint a felperes megszegte a kárenyhítési kötelezettségét azzal, hogy nem gondoskodott a lefoglalt járműszerelvény időleges pótlásáról. A szakértői vélemény ismeretében arra hivatkozott, hogy a felperest elmaradt haszon, elmaradt vagyoni előny mint kár nem érte. Amennyiben a további jármű lízingelését már korábban is tervezte, úgy a kifizetett lízingdíj sem lehet kár, mert az a foglalástól függetlenül jelentkezett.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 21.010,19 eurót, ezen összeg után 2014. május 15. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes az Európai Központi Bank alapkamatával megegyező mértékű kamatát, valamint 481 euro perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[6] Idézte a régi Ptk. 339. § (1), (2) és 355. § (1), (2) és (4) bekezdését.

[7] A másodfokú bíróság 6.Pf.20.211/2016/6. számú hatályon kívül helyező végzésében szereplő utasításnak megfelelően a megismételt eljárásban azösszagszerűséget, illetve a felperes kárenyhítési kötelezettségének megfelelőségét vizsgálta.

[8] Az alperes egy haszongépjárművet foglalt le, a felperes fuvarozó társaság. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben a gépjármű a lefoglalás miatt nem vehet részt a közúti forgalomban, úgy ebben az időszakban a felperes nem tudott hasznot elérni a gépjármű üzemeltetésével, így haszontól esett el. A konkrét megrendelések tekintetében elfogadta a felperes érvelését, hogy az internetes kommunikáció világában, webfelületeken a megbízások közvetlen elfogadásával történik a megrendelők és a szolgáltatók közötti kapcsolatfelvétel. Egy ilyen rendszerben nem várható el a felperestől, hogy elfogadjon olyan megrendeléseket, amelyeket később kénytelen lesz visszautasítani. Az sem várható el tőle, hogy konkrét és visszamondott megrendelésekkel bizonyítsa az elmaradt hasznát. Az egyes fuvarok összege, fuvarokból elért bevétel eltérő lehet. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a legcélszerűbb bizonyítás a lefoglalás előtti és utáni időszakból számolt átlagos bevétel összevetése a lefoglalás alatti bevétellel.

[9] A kárenyhítési kötelezettséggel összefüggésben az alperes arra hivatkozott, és azt a felperes sem vitatta, hogy amúgy is kívánt lízingelni egy további gépjárművet, ugyanakkor ennek nem volt még konkrét időpontja. Azzal viszont, hogy az alperes a felperes egyik gépjárművét jogszerűtlenül kivonta a forgalomból, a rendelkezésre álló adatok alapján is megállapítható, hogy a felperest azonnali lízingszerződés megkötésére kényszerítette. Nyilvánvalónak tekintette, hogy felperes nem tudhatta, hogy a gépjármű meddig lesz kivonva a forgalomból, meddig nem áll a rendelkezése alatt, ezért a géppark bővítését kénytelen volt előre hozni, hogy a forgalomból kivont gépjármű kapacitását pótolja.

[10] Az elsőfokú bíróság a szakvéleményben foglaltak alapján a felperes nyereségkiesését a perbeli időszakban 20.010,19 euróban állapította meg, és nem a teljes lízingdíj tekintetében, mivel felperes maga is elismerte, hogy szándékában állt újabb gépjárművet lízingelni, függetlenül a lefoglalástól, így ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[11] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett.

[12] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.

[13] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett a Fővárosi Ítélet tábla 6.Pf.20.211/2016/6. számú végzésében foglaltaknak, és lefolytatta a megismételt eljárásra előírt bizonyítást. A lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetésével és érdemi döntésével a másodfokú bíróság is egyetértett, bár nem osztotta a döntés ítéletben kifejtett indokát.

[14] Az alperes vitatta a kár bekövetkezését és annak összegét is. A felperes a keresetében azt jelölte meg kárként, hogy a járműszerelvény lefoglalása miatt vagyoni előnytől esett el,

mert a lefoglalás időtartama alatt nem tudta elvállalni azokat a fuvarmegrendeléseket, amelyeket a járműszerelvénnyel díjazás ellenében teljesíteni tudott volna.

[15] Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértői vélemény alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes a lefoglalás után, 2013. október 31-én lízingbe vett egy járműszerelvényt, ami először 2013. november 15-én teljesített fuvarfeladatot. Ezzel a felperes a régi Ptk. 340. § (1) bekezdésében előírt kárelhárítási kötelezettségének tett eleget, mert a lízingelt járműszerelvénnyel el tudta vállalni és el tudta végezni azokat a fuvarmegrendeléseket, amelyeket a lefoglalással kiesett járműszerelvénnyel tudott volna vállalni és teljesíteni. A lízingelt járműszerelvénnyel üzembe állításával pótolta a lefoglalt járműszerelvényt és annak a hatósági intézkedés miatt kiesett kapacitását, ezáltal megakadályozta, hogy a lefoglalás következményeként díjbevételtől essen el, és elhárította a díjbevétel elmaradásából eredő kárának a bekövetkezését. Az alperes tehát megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes a lefoglalás következtében nem esett el vagyoni előnytől, ezen a címen nem tarthat igényt kártérítésre.

[16] A szakértői véleményből megállapítható ugyanakkor, hogy a felperesnek a lízingszerződés megkötésétől a lefoglalás megszüntetésének napjáig 21.010,19 euró lízingdíj költsége keletkezett. Ennek a költségnek a felmerülése okozati összefüggésben áll a tulajdonában lévő járműszerelvénnyel lefoglalásával, mert ennek hiányában nem kellett volna másik járműszerelvényt lízingelnie a kieső járműszerelvénnyel pótlására, és azzal nem merült volna fel többletkiadása.

[17] Az okozati összefüggés szempontjából közömbös, hogy a felperes korábban tervezte-e az üzleti fejlesztés céljából újabb járműszerelvénnyel lízingbevételét. Jelentősége annak van, hogy a felperes a lefoglalás előtt két járműszerelvénnyel végzett fuvarozást, és ért el azokkal fuvardíjbevételt, az egyik járműszerelvénnyel lefoglalásából származó bevételkiesést pedig csak úgy háríthatta el, hogy pótolta a lefoglalt járműszerelvényt. A lefoglalás megszüntetéséig megfizetett lízingdíj a felperesnél költségként felmerült kár.

[18] A régi Pp. 215. §-a szerint a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen; ez a szabály a főkövetelés járulékaival (kamat, költség stb.) is kiterjed. A régi Pp. hatálya alá tartozó perekben a bíróság kereseti kérelemhez kötöttsége nem terjed ki a kereset jogcímére, a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő jogcímen is teljesítheti a kereseti kérelmet, ha a perben feltárt tények alapján az állapítható meg, hogy a keresettel érvényesített jog vagy követelés más jogcímen illeti meg. A régi Ptk. 355. § (4) bekezdésében felsorolt egyes kártípusok megtérítése iránti követeléseknek azonos a jogcíme, a károsult minden, a régi Ptk. 355. § (4) bekezdésében nevesített kárfajta megtérítését kártérítés jogcímen követelheti. Ebből következően a kereset eltérő jogcímen történő teljesítésének sem tekinthető, ha a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő típusba tartozó kár megtérítése címén ad helyt a kártérítés iránti követelésnek. Az alperes marasztalásának nem képezte akadályát, hogy a felperes kereseti kérelme elmaradt vagyoni előny megtérítésére irányult, a perben feltárt tényállás alapján viszont nem vagyoni előnytől esett el, hanem költség felmerülése folytán keletkezett kára, és ennek a költségnek a megtérítésére tarthat igényt.

[19] A felperes a megismételt eljárásban eredményesen bizonyította, hogy a járműszerelvénnyel jogellenes lefoglalásával okozati összefüggésben kára keletkezett, a kár 21.010,19 euró összegét pedig az igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanul igazolta. Megvalósult az alperes kártérítési felelősségének megállapításához, a kártérítésben marasztaláshoz szükséges valamennyi feltétel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[20] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és új ítélettel a kereset elutasítását kérte.

[21] Előadta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.211/2016/6. számú végzésében az elsőfokú bíróság számára azt az iránymutatást adta, hogy fel kell hívni a felperest annak előadására, hogy a lefoglalás során milyen megrendelései voltak, azokat milyen okból nem tudta teljesíteni, illetve a lefoglalás miatt milyen megbízásokat nem tudott vállalni, és ebből milyen összegű kára származott. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság tájékoztatta a felperest a bizonyítási teherről. A felperes ezt követő előadása azt tartalmazta, hogy a lefoglalt kamion miatt kevesebb megrendelést tudott csak teljesíteni, hiszen két járműszerelvénnyel helyett csak egy járműszerelvényt tudott fuvarokat vállalni. A szakértői véleményből azonban kiderült, hogy a felperes nem egy kamionnal végezte a fuvarozást a lefoglalás ideje alatt, hanem lízingelt egy járművet, így két kamionnal rendelkezett a lefoglalás ideje alatt is. A szakvélemény szerint a lízingelt gépjármű 2013. november 15-én teljesítette az első áruszállítást egészen a perbeli gépjármű visszaadásának időpontjáig, 2014. december 10-ig. Kiderült tehát – a felperes nyilatkozatával ellentétben –, hogy az általa megnevezett megrendelő számára a lefoglalás idején nem egy, hanem két járművel is tudott szállítani. A felperes a keresetében nem szólt az időközben lízingelt gépjárműről, amellyel a rendszeres megbízója részére fuvarozási megrendelést tudott teljesíteni, jöllehet a szakértői vélemény szerint már 2013. október 31-én lízingszerződést kötött.

[22] A másodfokú bíróság korábbi határozatában egyértelmű iránymutatást adott a tekintetben, hogy a felperesnek mit kell bizonyítania. A felperesnek igazolnia kellett volna, hogy milyen megrendelései voltak, amelyeket nem tudott teljesíteni, és ez milyen okból történt. Ilyen tartalmú igazolást, bizonyítékot nem csatolt, azaz az egész per folyamán nem tudta bizonyítani, hogy a lefoglalás következtében volt olyan megrendelése, amit nem tudott teljesíteni. A lefoglalás miatt teljesíteni nem tudott megrendelések bizonyítatlanságának következménye a régi Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében a felperest kellett volna, hogy terhelje, azaz a kereseti kérelmét el kellett volna utasítani.

[23] Életszerűtlen az internetes kommunikáció korában, hogy a beérkező megrendeléseknek semmilyen nyoma ne legyen, hogy a megrendelések sehol nem kerültek rögzítésre. Az ilyen e-maileknek a felperes számára is nyilvánvalóan jelentőségük van, különösen akkor, ha pert indít a nem vállalt megrendelések miatt elmaradt vagyoni előny megtérítése érdekében. Ezek megőrzése mindenképpen a felperes érdekkörébe tartozik. A régi Pp. 164. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperesnek be kellett volna mutatnia bizonyítékokkal, hogy milyen webfelületen, e-mail fiókon, az internetes kommunikáció milyen formájában érkeznek hozzá a megrendelések, ennek hiányában erre vonatkozó nyilatkozatát az elsőfokú bíróság alaptalanul, bizonyítékok hiányában fogadta el.

[24] Az elsőfokú bíróság eleget tett a másodfokú bíróság iránymutatásának, kioktatta a felperest a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről. Az alperes azt állította, hogy a felperes az ott megjelölt bizonyítékokat nem szolgáltatta, és amire felhívták, arra nézve nem teljesített, azaz a bizonyításra szoruló tényeket nem bizonyította. Nem értett egyet azzal a másodfokú ítéletben szereplő kijelentéssel, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. Hiszen a felperes egyáltalán nem bizonyította azon állítását, hogy a kérdéses időszakban egy járműszerelvénnyel rendelkezett, és emiatt nem tudott rendeléseket elvállalni, így azoktól elesett. Nem helytálló a jogerős ítéletnek az a következtetése, hogy a felperes egy újabb jármű lízingelésével eleget tett a régi Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kárelhárítási kötelezettségének. A felperes első fokon közel négy éven keresztül azt állította, hogy egy járműszerelvénye maradt, amivel megrendeléseket tud teljesíteni. Erre figyelemmel történt meg a 2016. októberi tárgyaláson a bizonyítási teherre vonatkozó kioktatás. Csak a

legutolsó írásos beadványában hivatkozott arra, hogy „azért kényszerült egy lízingszerződés megkötésére, mert elvonásra került a tulajdonában álló járműszerelvény.”

[25] Ez a nyilatkozat azonban elkészt, azt az elsőfokú bíróság nem vehette volna figyelembe. Ezzel összefüggésben a régi Pp. 105.§ (1) és (2) bekezdésére hivatkozott. A felperes elmulasztotta a bírósági felhívásban kapott határidőn belül bejelenteni, nem tudja azt bizonyítani, hogy az Ltd.-től kapott volna olyan megbízást, amit a lefoglalás miatt nem tudott teljesíteni, mivel lízingelt egy másik járművet. Erre vonatkozó nyilatkozatot a felperes öt évvel később már nem tehetett volna, illetve ha megtette, azt a bíróság nem vehette volna figyelembe.

[26] A helyes tényállás és az abból levont jogi következtetés annak megállapítása kellett volna, hogy legyen: megállapítható, hogy a felperes lízingelt egy új gépjárművet, de a kárát arra alapozta, hogy a lefoglalás következtében nem tudott eleget tenni minden megrendelésnek. Ezt azonban bizonyítani nem tudta, így bizonyítottság hiányában a kár nem állapítható meg. Mindkét fokon eljáró bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdését sértve téves tényállást állapított meg, és abból téves jogi következtetést vont le.

[27] A járműszerelvény lízingelését nem lehet kárelhárítási kötelezettség teljesítéseként értékelni, hiszen a felperes előadása négy éven keresztül arra irányult, hogy ő csak egy gépjárművel tudott szállítani, ezért nem tudott minden megrendelést teljesíteni. A felperesnek kára nem származott a keresetben előadott tényállítása szerint, hiszen azt bizonyítani nem tudta.

[28] Amennyiben a felperesnél a lízingelés már eredetileg is tervbe volt véve, a lefoglalástól függetlenül, abban az esetben a lízingdíj a lefoglalástól függetlenül jelentkező kiadás, így a megfizetett lízingdíj sem lehet kár, hiszen az mindenképpen jelentkezett volna. A lízingelés fejlesztési céllal történt a lefoglalástól függetlenül. A felperes 2021. június 17-i beadványában nyilatkozta, hogy kétséget kizáróan megállapítható, hogy azért kényszerült egy lízingszerződés megkötésére, mert elvonták a tulajdonában álló járműszerelvényt. Ezzel a felperes önmagával került ellentmondásba. A felperes ellentétes tartalmú nyilatkozatait a bíróságnak ki kellett volna zárni a tényállás megállapítása során, és azokat nem vehette volna figyelembe. Ebből következően a lízingdíj kárként nem értékelhető.

[29] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, mert az megfelel az anyagi és eljárási szabályoknak. A lefoglalás megszüntetéséig megfizetett lízingdíj költségként felmerült kár. A jogerős ítélet szerint a régi Pp. hatálya alá tartozó perekben a bíróság kereseti kérelemhez kötöttsége nem terjed ki a kereset jogcímére, a bíróság a felperes által megjelölttől eltérő jogcímen is teljesítheti a kereseti kérelmet, ha a perben feltárt tények alapján az állapítható meg, hogy a keresettel érvényesített jog vagy követelés más jogcímen illeti meg. A régi Ptk. 355. § (4) bekezdése szerinti egyes kártípusok – értékcsökkenés, elmaradt vagyoni előny, költség – megtérítése iránti követelésnek azonos a jogcíme. A járműszerelvény jogellenes lefoglalásával okozati összefüggésben a felperesnek kára keletkezett, a kár összegét pedig az igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanul igazolta. A kártérítési felelősség feltételei megvalósultak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem alapos.

[31] A régi Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni. E törvényi rendelkezés előírja, hogy a felülvizsgálati kérelemben elő kell adni – a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett –, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következik, hogy a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt és tartalmában kifejtett anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálhatja. A felülvizsgálati kérelem határozza meg a felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit [rég Pp. 275. § (2) bekezdés, 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4.].

[32] Az alperes nagyobb részt eljárásjogi rendelkezések megsértésére hivatkozott. A régi Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében felülvizsgálati kérelmet csak az olyan eljárási szabálysértés

alapozza meg, ami az ügy érdemi elbírálására kihatott. Az alperes által megjelölt eljárási szabálysértéseket ennek figyelembevételével kell vizsgálni.

[33] Kétségtelen, hogy a felperes a per huzamos tartama alatt azt a tényelődást tette, hogy a lefoglalás miatt kevesebb fuvarmegrendelést tudott elvállalni, és emiatt elmaradt jövedelme keletkezett. A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglaltak alapján az elsőfokú bíróság a megrendelések mikénti elvállalása és teljesítése körében hívta fel a felperest előadásra és bizonyításra. A megrendelések elvállalását illetően a felperes tett előadást, miszerint az internetes felületen zajlik, a megrendelő ott teszi közé a fuvarozásra vonatkozó igényét, és a fuvarcég ezen a felületen közli, ha vállalja a megrendelést. Ha a fuvarozónak nem áll rendelkezésére megfelelő fuvarszköz, nyilvánvalóan nem tesz a megrendelésre elfogadó nyilatkozatot. Mindezek alapján a hatályon kívül helyező végzésben foglalt ezen utasítás nem volt teljesíthető.

[34] A megismételt eljárási szakban a felperes a reá kirótt bizonyítási teher alapján szakértői bizonyítást indítványozott. A szakértői bizonyítás eredményeként megállapíthatóvá vált, hogy az általa állított okból bevételkiesés nem történt, mert a felperes a lefoglalást követően nem sokkal egy járműszerelvényt lízingelt, és így pótolta a kieső fuvarszkőzét.

[35] A felperes a szakértői vélemény ismeretében 2021. június 17. napján előterjesztett iratban az addigi tényállításait módosította, és előadta, hogy azért kényszerült lízingszerződés megkötésére, mert a tulajdonában lévő járműszerelvényt az alperes elvonta. A lízingszerződéssel pótolta a lefoglalt járműszerelvényt.

[36] A jogerős ítélet tehát nem azon a tényállításon alapult, amit a felperes a keresetében eredetileg előadott, hanem azon, amire a szakértői bizonyítás eredményeként azt megváltoztatta, és az alperes marasztalása is ezen a megváltoztatott tényállításon alapult.

[37] Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a felperes elkésett a tényállítás megváltoztatásával, hiszen azt a 2016. október 24-i felhíváshoz képest 2021 júniusában módosította. A régi Pp. 146. § (1) bekezdése értelmében a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg. A tényállítás megváltoztatásának tehát egyetlen korlátja volt, az elsőfokú ítélet meghozatala előtti tárgyalás berekesztésig kellett megtörténnie. Ez a követelmény jelen ügyben teljesült. Ebből is következően az adott nyilatkozattal kapcsolatban a régi Pp. 105. § (1), (2) bekezdésének nem volt relevanciája.

[38] Nem sérült a régi Pp. 3. § (3) bekezdése, mert a megismételt eljárásban a hatályon kívül helyező végzésnek a bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos utasítását az elsőfokú bíróság teljesítette. Nem sérült a régi Pp. 164. § (1) bekezdése, mert a megváltoztatott

tényállás mellett irrelevánssá vált a megrendelések közlésének mikénti megvalósulása. Nem sérült továbbá a régi Pp. 206. § (1) bekezdése, mert a jogerős ítéleti tényállás azon a szakértői véleményben szereplő adaton alapult, hogy a felperes a kiesett járműszerelvényt lízingelés útján pótolta, és az alperes jogellenes magatartása (a járműszerelvény jogsértő lefoglalása) miatt a lefoglalás megszüntetéséig lízingdíjban megtestesülő költséget kellett a felperesnek vállalnia, ami a felperes vagyoni kárának csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez volt szükséges [rég. Ptk. 355. § (4) bekezdés].

[39] A kiesett járműszerelvény pótlásával a felperes a kára elhárításához, csökkentéséhez szükséges magatartást tanúsította, ezáltal teljesítette a régi Pp. 340. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségét. Annak a körülménynek, hogy a felperes már korábban is tervezte további fuvarszköz lízingelését azért sincs jelentősége, mert ennek teljesülése esetén a felperesnek három fuvarszköz állt volna rendelkezésére a megrendelések teljesítésére, és az alperes jogellenes magatartása folytán nem három, csak két fuvarszközzel vállalhatott volna megrendelést. Ez esetben valóban a megrendelések kieséséből eredő kára keletkezett volna.

[40] A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelmekben meghatározott okból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdésére figyelemmel hatályában fenntartotta.

Záró rész

[41] A felülvizsgálati eljárási költségről szóló rendelkezés a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdésén, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésén, alapult azzal, hogy a Kúria az eltúlzott és idegen pénznemben felszámított képviseleti költséget a 3. § (6) bekezdésére figyelemmel mérsékelte. E körben értékelte, hogy maga a felperes sem a rendelet 2. §-a, hanem a 3. §-a szerint kérte a perköltsége megállapítását. Az eljárási illeték tekintetében döntés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontján, 74. § (3) bekezdésén, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésén és 14. §-án alapult.

[42] Az ítélet ellen a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2022. május 25.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró Dr. Farkas Antónia s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő